

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci *Magdalény Tošovské*
Strategie vzdělávacích politik: příklad Finska a České republiky“

Kontext vzniku a přípravy bakalářské práce:

Volbu tématu bakalářské práce ovlivnil Magdalenin zájem o problematiku vzdělání, zejména o tom, jakou úlohu sehrává ve společnosti, jak je uspořádáno a jak se obě charakteristiky v současnosti proměňují. Uvedený zájem umožňoval různé formulace výzkumného problému a různé metodické postupy. Diskuse k těmto možnostem byla předmětem našich diskusí. Ovlivňovala také výběr odborné literatury, se kterou se Magdaléna seznamovala. Podstatný impulz získala během svého studijního pobytu ve Finsku, kdy si zřetelně uvědomila rozdíly, které existují v provozu vzdělávacích institucí. Tato zkušenost ovlivnila i zaměření bakalářské práce. V návaznosti na dostupné databáze a dokumenty je bakalářská práce zaměřena na institucionální uspořádání vzdělání. Pomocí srovnávací analýzy vzdělávacích institucí Finska a ČR chtěla posoudit jejich slabé a silné stránky. Kriteria pro hodnocení studovaných institucí jí nabízely odborné texty a dokumenty, které byly vytvořeny v rámci OECD a odrážejí stav vzdělání v hospodářsky vyspělých zemích.

Struktura práce a dosažené poznatky:

Práce je založena na srovnávací analýze národních vzdělávacích institucí, která je umožněna zejména koordinačními a monitorovacími aktivitami OECD. ČR přistoupila k OECD v 90. letech minulého století a zapojila se do analyticky orientovaných aktivit, které se v rámci této organizace uskutečňují. Magdaléna využila analytické podklady této organizace, které umožňují studovat jak konkrétní formy vzdělávacích institucí pomocí statistických dat, tak i koncepční i regulativní přístupy, které jsou s touto tematikou spojeny. Uvedený poznávací rámec pak doplnila svou osobní zkušeností s provozem vzdělávacích institucí v obou zemích a prezentací odborné diskuse o proměnách vzdělávacích institucích.

Uvedený poznávací rámec se promítl i do struktury práce. Druhá kapitola nabízí obrys teoretické diskuse k významu vzdělání v moderních společnostech. Třetí a čtvrtá kapitola reflektují povahu dat produkovaných v rámci OECD. Další dvě kapitoly využívají uvedené ukazatele při analýze situace ve Finsku a v ČR. V závěrečné části (kapitoly 7 a 8) autorka prezentuje výsledky srovnávací analýzy. Použitá statistická data a další dokumenty jsou uvedeny v příloze.

Přínos práce spatřuji ve spojení strukturních a politicko-regulativních aspektů při srovnávací analýze vzdělávacích institucí v ČR a Finsku. Jinými slovy Magdaléně se podařilo nejen nabídnout kvantitativní pohled na strukturu vzdělání (primární, sekundární, terciární stupně), ale také na socio-kulturní kontext, který je odborně reflektován a politicky mobilizován ve prospěch současných proměn vzdělávacích soustav v moderních společnostech (zejména v kapitole 7).

Hodnocení bakalářské práce:

V práci je provedena makroanalýza zvolených institucí (národní vzdělávací systém), jejíž poznávací přínos je umožněn dostupností standardizovaných databází o stavu těchto institucí v členských zemích OECD a lze ho realizovat pomocí metody srovnávací analýzy zvolených národních soustav. Magdaléna si zvolila srovnání mezi ČR a Finskem. Důvod této volby podpořila svou osobní zkušeností z provozu školství ve Finsku a „příkladností“ Finska v prosazování institucionálních změn i ve výkonnosti vzdělání podle srovnatelných ukazatelů. Vliv kulturních rozdílů, který kvantitativní údaje zatlačují do pozadí, byl vhodně doložen

analýzou strategických záměrů (vzdělávacích politik), které jsou sledovány v obou zemích. Pomocí tohoto pohledu se podařilo poukázat na rozdílné socio-kulturní zdroje a perspektivy, které jsou jednotlivými zeměmi sledovány a mobilizovány. Při interpretaci těchto kvalitativních charakteristik vhodně využila teoretické diskuse k povaze vzdělání, které prezentuje ve druhé kapitole. Oceňuji i široký záběr odborné literatury, kterou při práci využila.

Práci hodnotím na rozmezí výborně a velmi dobře.

Müller Karel,
V Černošicích, dne 4. 8. 2009